

BUSINESS SWEDEN

NATTSVART FÖR SVENSK EXPORT

EXPORTCHEFSINDEX ANDRA KVARTALET 2020

NATTSVART FÖR SVENSK EXPORT

EXPORTCHEFSINDEX ANDRA KVARTALET 2020

SAMMANFATTNING

Den ljusglimt som kunde skönjas i exportutsikterna i början av året har släckts till följd av coronakrisen. Business Swedens Exportchefsindex, EMI, klappade igenom fullständigt andra kvartalet med ett fall på 19,1 enheter till 37,2, från 56,3 första kvartalet. Det är det största fallet ett enskilt kvartal sedan mätningen påbörjades 2007. EMI ligger nu i linje med nivån under finanskrisen 2008/2009. Att EMI ligger betydligt under 50-strecket – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – signalerar att exportföretagen sammantaget har en starkt pessimistisk syn på exporten.

Kollapsen i EMI förklaras särskilt av nedgången i EMI prognos, som är delindex för de framåtblickande frågorna. EMI prognos föll med 23,9 enheter till 38,2 andra kvartalet, från höga 62,1 första kvartalet. EMI nuläge föll med 14,2 enheter till 36,2 andra kvartalet, från 50,4 föregående kvartal.

Samtliga delindex föll kraftigt – de flesta med tvåsiffriga tal – och ligger betydligt under 50-strecket, vilket indikerar en pessimistisk syn. De flesta delindex föll till samma låga nivå som uppmättes under finanskrisen eller till och med ännu lägre. Storföretag (exportförsäljning över 250 miljoner kr) är genomgående mer pessimistiska än små och medelstora företag.

Index för exportförsäljningen föll i både nuläget och på tre månaders sikt. För nuläget föll index med 14,8 enheter till 33,3 andra kvartalet, jämfört föregående kvartal. Index för förväntad exportförsäljning på tre månaders sikt föll med 38,9 enheter till 28,8 andra kvartalet – ett fritt fall. Även index för lönsamhet i exportförsäljningen har försämrats men då främst på tre månaders sikt. Index för nuläget föll endast med 8,1 enheter till 47,8 andra kvartalet, jämfört med föregående kvartal. Riksbankens expansiva penningpolitik, den svaga kronan och det kraftiga oljeprisfallet bidrar till det relativt måttliga fallet.

Det är ingen tvekan om att den globala corona-recessionen sätter djupa spår hos de svenska exportföretagen. Index för förväntad exportefterfrågan föll med mellan 20 och 40 enheter för de olika regionerna andra kvartalet, jämfört med föregående kvartal. Allra mest föll index för förväntad exportefterfrågan från Sydamerika samt Mellanöstern, Turkiet och Afrika. Västeuropa samt Asien och Oceanien hade inte lika kraftiga fall som övriga regioner. Index för förväntad exportefterfrågan ligger nu på den lägsta nivån sedan mätningen påbörjades 2007 för Sydamerika, Mellanöstern, Turkiet och Afrika samt Central- och Östeuropa. För Västeuropa och Nordamerika ligger index strax över nivån vid finanskrisen, medan index för Asien och Oceanien ligger på ungefär samma nivå som vid finanskrisen.

Sammantaget kan vi konstatera att samtliga delindex ligger långt under 50-strecket i denna mätning. Det signalerar tydligt att synen bland exportföretagen är dystert både i nuläget och på tre månaders sikt – mer eller mindre svart! Nu gäller det att söka med ljus och lykta för att hitta de positiva signalerna. Om man får kontroll på coronakrisen och allt fler marknader kan öppna upp och lätta på restriktionerna kan vi sannolikt vänta oss en vändning i tredje kvartalet.

Nästa Exportchefsindex publiceras den 20 augusti 2020.

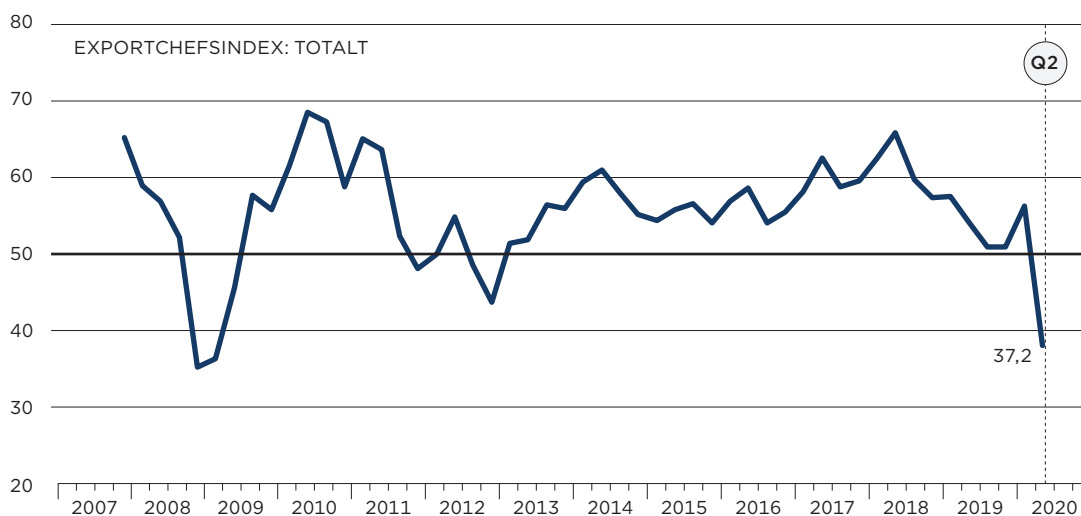

LENA SELLGREN

Chefekononom
Business Sweden

EXPORTCHEFSINDEX NER TILL FINANSKRISNIVÅ ANDRA KVARTALET

EXPORTCHEFSINDEX (EMI) FÖLL TILL KRISNIVÅ ANDRA KVARTALET

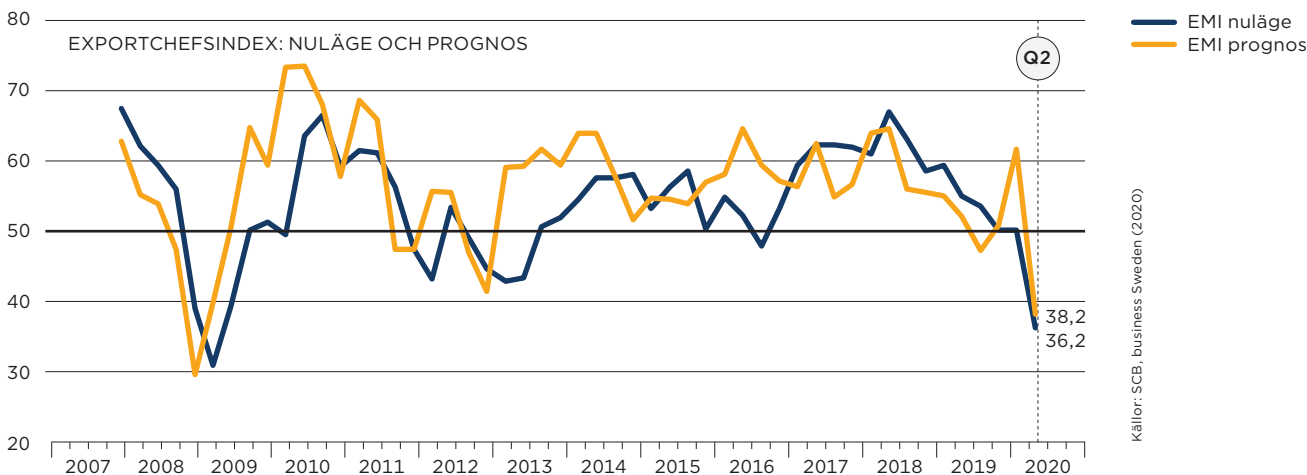

Källor: SCB, Business Sweden (2020)

Business Swedens Exportchefsindex (*Export Managers' Index, EMI*) som speglar stämningläget bland svenska varu- och tjänsteexportörer föll till nästan samma låga nivå som vid finanskrisen 2008/2009 andra kvartalet 2020. EMI klappade igenom fullständigt och föll med 19,1 enheter till 37,2 andra kvartalet, från 56,3 första kvartalet.

Det är det kraftigaste fallet ett enskilt kvartal sedan första mätningen genomfördes 2007. Att EMI ligger långt under 50-strecket – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – innebär att det är avsevärt fler exportföretag som tror på en försvagning än på en förstärkning av exportutvecklingen. Det signalerar ett mycket dystert stämningläge bland exportföretagen.

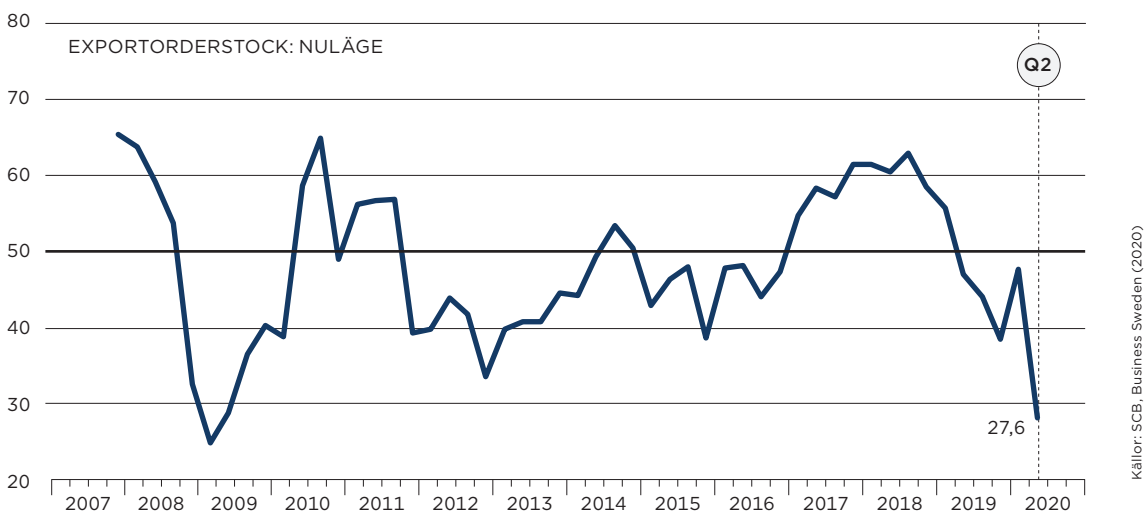
DJUPDYKNING I SÄRSKILT EMI PROGNOSSÄNKTE INDEX

Såväl EMI nuläge som EMI prognos föll till historiskt låga nivåer. EMI prognos – som är delindex för de framåtblickande frågorna – djupdök med 23,9 enheter till 38,2 andra kvartalet, från höga 62,1 första kvartalet. EMI nuläge föll med 14,2 enheter till 36,2 andra kvartalet, från 50,4 föregående kvartal.

Att såväl EMI prognos som EMI nuläge föll långt ner under 50 signalerar att exportföretagen ser oerhört dystert på exportutsikterna idag och på tre månaders sikt.

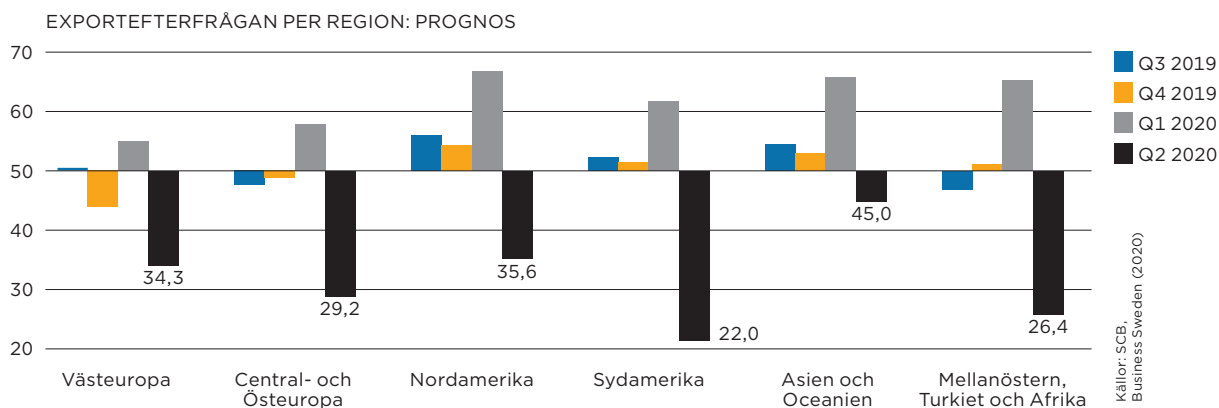
FLERTALET FÖRETAG MISSNÖJDA MED EXPORTORDERSTOCKARNA

Index för synen på exportorderstockarna föll med 19,7 enheter till 27,6 andra kvartalet, från 47,3 första kvartalet. Det är ett betydligt snabbare fall än vid finanskrisen men trots det ligger index strax över lägsta noteringen på 24,4 första kvartalet 2009.

Ett index så långt under 50-strecket indikerar att de flesta företag är missnöjda med exportorderstockarna.

PESSIMISM I FÖRVÄNTAD EXPORTEFTERFRÅGAN FRÅN ALLA REGIONER

Index för förväntad exportefterfrågan föll med mellan 20 och 40 enheter för de olika regionerna andra kvartalet, jämfört föregående kvartal. Mest föll index för förväntad exportefterfrågan från Sydamerika samt Mellanöstern, Turkiet och Afrika. Index för Västeuropa samt Asien och Oceanien föll mindre än övriga regioner.

Index för Sydamerika föll med 39,5 enheter till 22,0 andra kvartalet, jämfört med första kvartalet. Index för Mellanöstern, Turkiet och Afrika föll med 38,5 enheter till 26,4 andra kvartalet. Index för Central- och Östeuropa föll med 28,5 enheter till 29,2 andra kvartalet.

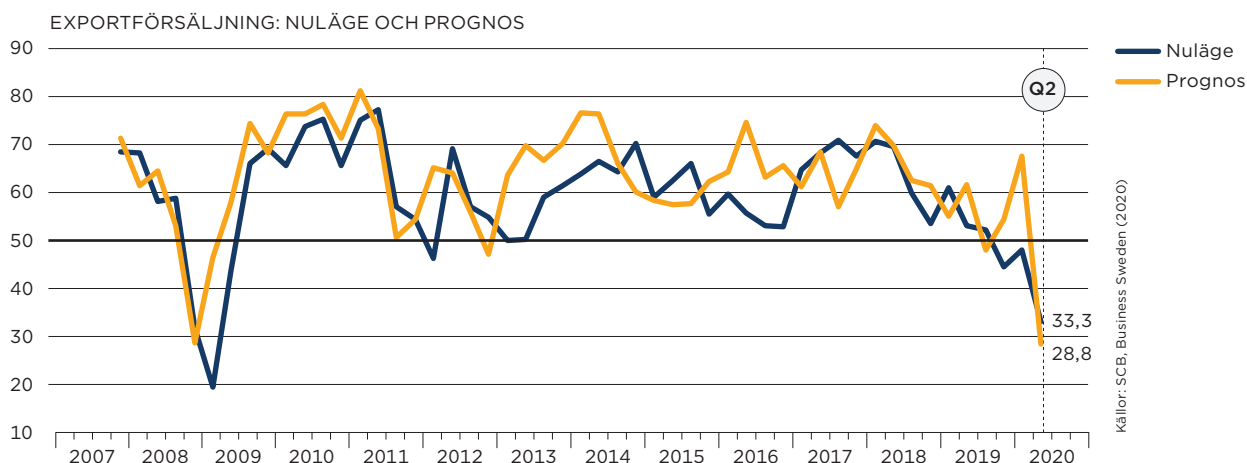
Index för Västeuropa föll med 20,6 enheter till 34,3 andra kvartalet, jämfört med 54,9 första kvartalet. För Nordamerika föll index med 30,8 till

35,6 andra kvartalet, från höga 66,4 första kvartalet. Index för Asien och Oceanien föll med 20,4 enheter till 45,0 andra kvartalet, från 65,4 föregående kvartal.

Index för förväntad exportefterfrågan ligger nu på den lägsta nivån sedan mätningen påbörjades 2007 för Sydamerika, Mellanöstern, Turkiet och Afrika samt Central- och Östeuropa. För Västeuropa och Nordamerika ligger index strax över nivåerna vid finanskrisen, medan index för Asien och Oceanien ligger på ungefär samma nivå som vid finanskrisen.

Sammantaget kan vi konstatera att index ligger långt under 50-strecket och att synen på förväntad exportefterfrågan är dystert – mer eller mindre nattsvart – för samtliga regioner.

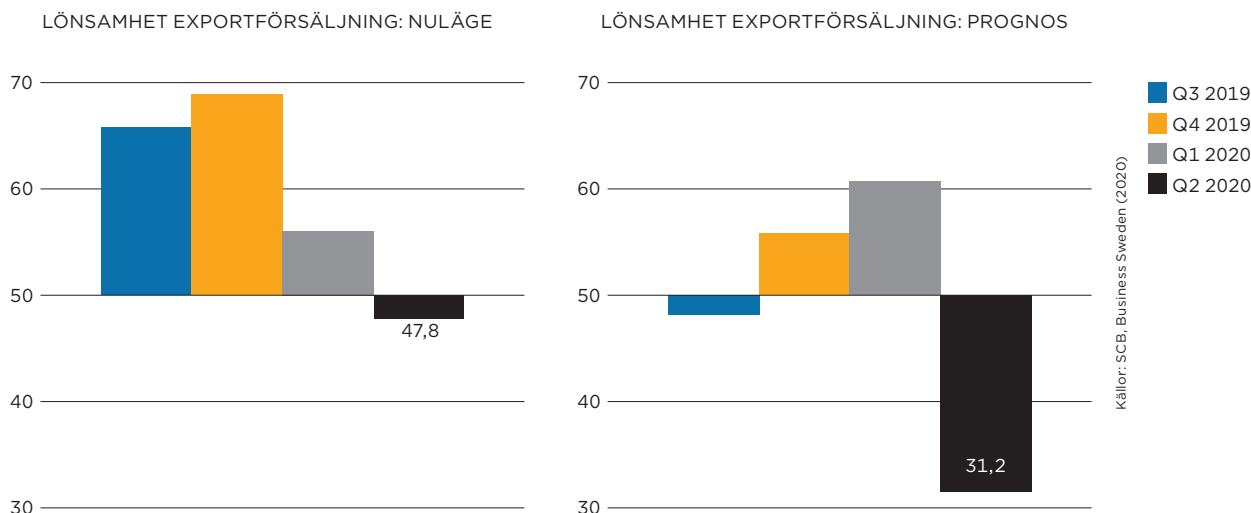
UTSIKTERNA FÖR EXPORTFÖRSÄLJNINGEN I FRITT FALL

Allt fler företag har en pessimistisk syn på exportförsäljningen i nuläget. Index föll med 14,8 enheter till 33,3 andra kvartalet, jämfört med 48,1 första kvartalet. Index för förväntad exportförsäljning på tre månaders är i fritt fall och föll med historiska 38,9 enheter till 28,8 andra kvartalet, från höga 67,7 första kvartalet.

Att index för exportförsäljningen i såväl nuläget som på tre månaders sikt ligger långt under 50 signalerar att företagen har en pessimistisk syn.

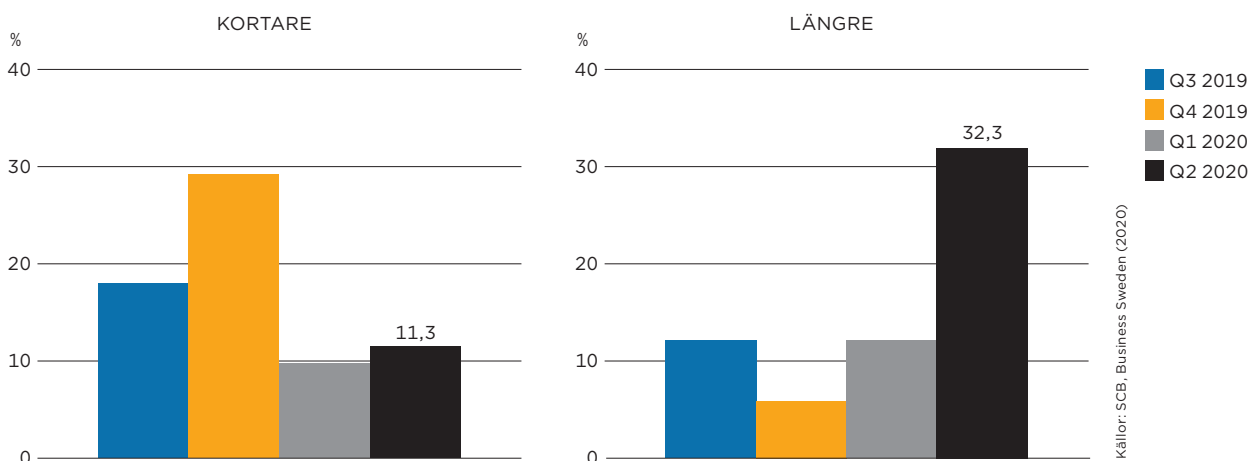
DYSTRA FÖRVÄNTNINGAR PÅ LÖNSAMHETEN I EXPORTFÖRSÄLJNINGEN

Allt fler företag har en dystur syn på lönsamheten i exportförsäljningen på tre månaders sikt. Index föll med 29,8 enheter till 31,2 andra kvartalet, från 61,0 första kvartalet. Index för företagens bedömning av lönsamheten i nuläget föll relativt sett mer måttligt med 8,1 enheter till 47,8 andra kvartalet, från 55,9 föregående kvartal.

Att index för lönsamhet i exportförsäljningen ligger under 50-strecket såväl på tre månaders sikt som i nuläget, indikerar att företagen har en pessimistisk syn. Att index för lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget inte föll mer kan delvis förklaras av Riksbankens expansiva penningpolitik och fortsatt svag krona tillsammans med det kraftiga oljeprisfallet.

BETYDLIGT FLER EXPORTFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG LÄNGRE LEVERANSTIDER

Andelen exportföretag som förväntar sig kortare leveranstider för exporten på tre månaders sikt ökade till 11,3 procent andra kvartalet, från 9,6 procent första kvartalet.

Samtidigt ökade andelen företag som förväntar sig längre leveranstider på tre månaders sikt med hela 20 procentenheter till 32,3 procent andra kvartalet, från 12,3 procent första kvartalet. Att fler företag förväntar sig längre leveranstider för

exporten brukar vanligtvis indikera att resursutnyttjandet, d.v.s. aktiviteten, i företagen ökar. I det besvärliga coronakrisläge vi just nu befinner oss i speglar uppgången i andelen företag som förväntar sig längre leveranstider sannolikt snarare att företagen har problem i sina leverantörskedjor (brist på insatsvaror, långsammare transporter till följd av gränshinder etc).

OM BUSINESS SWEDENS EXPORTCHEFSINDEX

Business Sweden publicerar Exportchefsindex (*Export Managers' Index, EMI*) kvartalsvis sedan 2007. EMI tar temperaturen på svenska exportföretag och fungerar som en viktig konjunkturindikator på svensk export.

Undersökningen görs i form av telefonintervjuer som genomförs av Statistiska Centralbyrån (SCB). I undersökningen intervjuas samtliga större företag samt ett urval av små och medelstora företag. Respondenter är exportchefer eller personer med motsvarande befattning i svenska exportföretag. Undersökningen omfattar totalt 212 företag där hälften har en exportförsäljning på mer än 250 miljoner kr (storföretag) och hälften 25–250 miljoner kr (små och medelstora företag). EMI baserar sig på information från momsregistret och omfattar både varu- och tjänsteexport.

Exportchefsindex är uppbyggt i två delar, ett huvudindex och två delindex, där det ena delindexet beskriver nuläget och det andra förväntningarna om den närmaste framtiden. EMI konstrueras av svaren på sju frågor där tre handlar om nuläget och fyra är framåtblickande. De sju frågorna har lika stor vikt i EMI. Mätningen för andra kvartalet 2020 genomfördes under perioden 20 april – 8 maj. Resultaten presenteras i form av ett så kallat diffusionsindex. Skiljelinjen mellan förstärkning och försvagning har fastställts till 50.

Värden över 50 innebär att det är fler som tror på en förstärkning än en försvagning och tvärtom. Resultatet viktas med företagets exportvärde.

Svarsfrekvensen uppgick till 84 procent, viktat. Konjunkturinstitutet har utvärderat EMI i syfte att undersöka användbarheten av EMI för prognos av exportutvecklingen. Resultatet visar att EMI har ett informationsinnehåll som ökar prognosprecisionen jämfört med det historiska genomsnittet. Det visar att EMI är användbart i detta syfte (se www.tinyurl.com/l8bjmx).

Frågor i undersökningen:

EMI nuläge

- Hur bedömer du företagets exportförsäljning de senaste tre månaderna?
- Hur bedömer du storleken på företagets exportorderstock?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen är i nuläget?

EMI prognos, de kommande tre månaderna

- Hur bedömer du att efterfrågan på exportmarknaden kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att företagets leveranstider på export kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?

Svaren på samtliga frågor bildar huvudindexet EMI.

APPENDIX

DATA: VIKTAD TIDSSERIE

EMI	URVAL	KV1 2020	KV2 2020	DIFF KV2 20 - KV1 20	
1. EMI totalt	Totalt	56,3	37,2	-19,1	
1. EMI totalt	25-250 mkr	55,8	40,4	-15,4	
1. EMI totalt	>250 mkr	56,3	36,8	-19,5	
2. EMI nuläge	Totalt	50,4	36,2	-14,2	
2. EMI nuläge	25-250 mkr	50,4	38,0	-12,4	
2. EMI nuläge	>250 mkr	50,5	36,0	-14,5	
3. EMI prognos	Totalt	62,1	38,2	-23,9	
3. EMI prognos	25-250 mkr	61,2	42,9	-18,3	
3. EMI prognos	>250 mkr	62,2	37,6	-24,6	

FRÅGOR NULÄGE	URVAL	KV1 2020	KV2 2020	DIFF KV2 20 - KV1 20	
Fråga 1 - exportförsäljning	Totalt	48,1	33,3	-14,8	
Fråga 1 - exportförsäljning	25-250 mkr	56,9	34,8	-22,1	
Fråga 1 - exportförsäljning	>250 mkr	47,0	33,1	-13,9	
Fråga 2 - exportorderstock	Totalt	47,3	27,6	-19,7	
Fråga 2 - exportorderstock	25-250 mkr	34,8	30,4	-4,4	
Fråga 2 - exportorderstock	>250 mkr	49,0	27,2	-21,8	
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	55,9	47,8	-8,1	
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	59,4	48,7	-10,7	
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	55,4	47,7	-7,7	

FRÅGOR PROGNOSEN	URVAL	KV1 2020	KV2 2020	DIFF KV2 20 - KV1 20	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	Totalt	68,3	32,3	-36,0	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	25-250 mkr	70,9	34,2	-36,7	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	>250 mkr	67,9	32,0	-35,9	
Fråga 4a - Västeuropa	Totalt	54,9	34,3	-20,6	
Fråga 4a - Västeuropa	25-250 mkr	64,9	36,0	-28,9	
Fråga 4a - Västeuropa	>250 mkr	53,7	34,1	-19,6	
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	Totalt	57,7	29,2	-28,5	
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	25-250 mkr	53,0	33,1	-19,9	
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	>250 mkr	58,2	28,8	-29,4	
Fråga 4c1 - Nordamerika	Totalt	66,4	35,6	-30,8	
Fråga 4c1 - Nordamerika	25-250 mkr	65,7	36,5	-29,2	
Fråga 4c1 - Nordamerika	>250 mkr	66,4	35,5	-30,9	
Fråga 4c2 - Sydamerika	Totalt	61,5	22,0	-39,5	
Fråga 4c2 - Sydamerika	25-250 mkr	55,2	39,8	-15,4	
Fråga 4c2 - Sydamerika	>250 mkr	62,2	20,3	-41,9	
Fråga 4d - Asien & Oceanien	Totalt	65,4	45,0	-20,4	
Fråga 4d - Asien & Oceanien	25-250 mkr	63,5	43,5	-20,0	
Fråga 4d - Asien & Oceanien	>250 mkr	65,6	45,1	-20,5	
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	Totalt	64,9	26,4	-38,5	
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	25-250 mkr	55,1	35,8	-19,3	
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	>250 mkr	66,0	25,5	-40,5	
Fråga 5 - exportförsäljning	Totalt	67,7	28,8	-38,9	
Fråga 5 - exportförsäljning	25-250 mkr	69,6	35,4	-34,2	
Fråga 5 - exportförsäljning	>250 mkr	67,5	27,9	-39,6	
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	61,0	31,2	-29,8	
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	55,7	42,4	-13,3	
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	61,7	29,8	-31,9	
Fråga 7 - leveranstider export	Totalt	51,3	60,5	9,2	
Fråga 7 - leveranstider export	25-250 mkr	48,7	59,5	10,8	
Fråga 7 - leveranstider export	>250 mkr	51,7	60,6	8,9	

= $\Delta > +1,0$ = $\Delta \leq \pm 1,0$ = $\Delta > -1,0$

Vi hjälper svenska företag öka sin globala försäljning och internationella företag investera och expandera i Sverige.

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 info@business-sweden.se www.business-sweden.se

